

*Azərbaycan Respublikası
Maliyyə Nazirliyinin
Dövlət Siğorta Nəzarəti Xidmətinin
rəisi*

*“İPƏK YOLU SIĞORTA”
Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin
İdarə Heyətinin Sədri*

_____ *N.C.Xəlilov*

«___» _____ 2011-ci il

_____ *N.C.İmanov*

«___» _____ 2011-ci il

**İŞƏGÖTÜRƏNİN MƏSULİYYƏTİNİN
SIĞORTASI QAYDALARI**

İŞƏGÖTÜRƏNİN MƏSULİYYƏTİNİN SİĞORTASI QAYDALARI

Sığortalının (İşəgötürənin) xidməti vəzifələrini yerinə yetirən zaman istehsalat qəzası və yaxud peşə xəstəliyi nəticəsində sağlamlığının pozulması ilə əlaqədar işçilərinə və ya bu səbəbdən həlak olmuş işçinin qanuni vərəsələrinə ödənclərin verilməsi ilə bağlı mülki məsuliyyətinin sığorta Qaydaları (bundan sonra mətnə «Qaydalar» adlandırılacaq) Azərbaycan Respublikası qanunlarının və digər normativ-hüquqi aktlarının tələblərinə müvafiq işlənib hazırlanmışdır və İşəgötürənin Məsuliyyətinin sığortası müqaviləsinin (bundan sonra mətnə «sığorta müqaviləsi» adlandırılacaq) ayrılmaz tərkib hissəsidir. Tərəflərin razılığı ilə sığorta müqaviləsinə digər şərtlər də əlavə edilə bilər.

Hazırkı Qaydalar, Sığorta Şəhadətnaməsi, müvafiq Əlavələr və zəruri hallarda Sığortalı tərəfindən doldurulmuş Ərizə forması bütövlilikdə bir müqavilə hesab edilirlər.

A. ÜMUMİ MÜDDƏALAR

Hazırkı Qaydalar əsasında “İPƏK YOLU SIĞORTA” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti (bundan sonra mətnə «Sığortaçı» adlandırılacaq) İşəgötürənin Məsuliyyətinin sığortasını həyata keçirir və sığorta müqaviləsi bağlayır.

Hazırkı Qaydalar üzrə sığorta növü sığorta obyektiనə görə əmlak sığortasına aid olan işəgötürənin məsuliyyət sığortası sinfinə daxildir.

Sığorta obyekti hazırlı Qaydalara müvafiq olaraq sığorta hadisəsinin baş verməsi nəticəsində Sığortalının (İşəgötürənin) xidməti vəzifələrini yerinə yetirən zaman istehsalat qəzası və yaxud peşə xəstəliyi nəticəsində sağlamlığının pozulması ilə əlaqədar işçilərinin və ya bu səbəbdən həlak olmuş işçinin qanuni vərəsələrin karşısındı mülki məsuliyyətinin yaranması riski ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə zidd olmayan əmlak mənafeləridir.

Hazırkı Qaydalara müvafiq olaraq sığorta predmeti - Sığortalının (İşəgötürənin) xidməti vəzifələrini yerinə yetirən işçiləri qarşısında mülki məsuliyyətidir.

Sığortaçı, bu müqavilə ilə şərtləşdirilmiş sığorta haqqı müqabilində, Sığortalının (İşəgötürənin) xidməti vəzifələrini yerinə yetirən zaman istehsalat qəzası və yaxud peşə xəstəliyi nəticəsində sağlamlığının pozulması ilə əlaqədar işçilərinə və ya bu səbəbdən həlak olmuş işçinin qanuni vərəsələrinə ödənclərin verilməsi üzrə mülki məsuliyyətini, müqavilə ilə müəyyənləşdirilmiş sığorta məbləği həddində ÖDƏMƏYİ ÖZ ÖHDƏSİNƏ GÖTÜRÜR.

Sığortalının məsuliyyəti Azərbaycan Respublikasının qüvvədə olan qanunvericiliyinə müvafiq müəyyən olunur.

1. İZAHLAR

Bu Sığorta müqaviləsində istifadə olunan əsas söz və terminlər aşağıdakı mənalarda başa düşülməlidir:

«Sığortalı», «İşəgötürən» - Sığortaçı ilə müqavilə bağlayan mülkiyyətçi (hüquqi şəxs) və ya onun təyin (müvəkkil) etdiyi müəssisənin rəhbəri, səlahiyyətli orqanı, habelə hüquqi şəxs yaratmadan sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fiziki şəxsdir.

«Sığortaçı» - “İPƏK YOLU SIĞORTA” Açıq Səhmdar Cəmiyyəti

«İşçilər» - Sığortalı ilə fərdi qaydada yazılı əmək müqaviləsi (kontrakt) bağlayaraq müvafiq iş yerində haqqı ödənilməklə çalışan aşağıda göstərilən şəxslərdir:

- daimi, müvəqqəti və mövsumi işlərdə çalışan işçi və xidmətçilər,
- ştatdan kənar və əvəzçilik qaydاسında çalışan işçilər,
- müəssisədə istehsalat təlimi (təcrübəsi) keçən tələbə və şagirdlər.

«Şəhadətnamə» - Müqavilə tərəfləri, sığorta müddəti, sığorta haqları və sığorta təminatı haqqında hərtərəfli məlumatı özündə eks etdirən sənəddir;

«Sığorta müqaviləsi» - Sığorta Şəhadətnaməsindən və bu Sığorta qaydalarından ibarət razılaşmadır;

«Sığorta Hadisəsi», «Hadisə» - Bu müqaviləyə əsasən sığorta ödənişinin ödənilməsi üçün əbas olan və bu qaydaların 3-cü bəndində sadalanan hallardır;

«Sığorta ödənişi» – Sığortaçının bu müqaviləyə əsasən Sığortalının öz işçiləri qarşısında maddi məsuliyyətindən irəli gələn ödəncləri əvəzində ödədiyi vəsaitdir.

B. SIĞORTA TƏMİNATI VƏ İSTİSNALAR

2. Sığorta hadisələri

Sığorta hadisəsi İşçilərin

- müəssisə ərazisində və ya digər iş yerində, müəyyən olunmuş fasılələr də daxil olmaqla iş vaxtı ərzində,
- ezamiyyət zamanı, həmçinin müdürüyyətin tapşırığı ilə hərəkət etdikdə,
- müəssisənin nəqliyyatı ilə işə gəldikdə və ya işdən gedən zaman,
- iş vaxtı xidməti vəzifələrinin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar ictimai nəqliyyatda və ya səyyar hərəkət edərkən,
- xidməti məqsədlərlə iş vaxtı ərzində şəxsi nəqliyyatda, əmək vəzifələrini yerinə yetirərkən baş vermiş istehsalat qəzalarını, bədbəxt hadisələri və yaxud peşə xəstəliklərini nəzərdə tutur. Bu hallar o zaman Sığorta hadisəsi hesab edilir ki, bu hadisələrin baş verməsinə görə **Sığortalı** məsuliyyət daşıısın.

3. İstisnalar

Bu müqavilə üzrə Sığortalının aşağıdakı hallara görə məsuliyyəti əhatə olunmur:

- 3.1. Zərərçəkənin, əmək müqaviləsi ilə öz üzərinə qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş öhdəliklərdən artıq öhdəlik götürməsi ilə əlaqədar hallar,
- 3.2. Zərərçəkənin pul vəsaitlərinə, qiymətli kağızlarına, hər hansı əmlakına və avtonəqliyyat vasitələrinə dəymiş zərərlər,
- 3.3. Təbii ölüm, intihar, həmçinin İşçinin qeyri-qanuni hərəkət etdikdə aldığı bədən xəsarətləri,
- 3.4. Hərbi əməliyyatlar, mülki çaxnaşma, tətil nəticəsində istehsalatda alınmış xəsarətlər,
- 3.5. İlonlaşdırıcı şualanma və ya radiosiyanın hər hansı təsiri ilə əlaqədar xəsarətlər,
- 3.5. Asbestin və ya onun məhsulunun hasili, emalı və istehsali zamanı, həmçinin onun orqanizmə olan təsiri ilə əlaqədar xəsarətlər,
- 3.6. «Fors major» (qarışışınmaz qüvvənin təsiri) hadisəsindən irəli gələn xəsarətlər,
- 3.7. Sığortalı tərəfindən, Azərbaycan Respublikasının qüvvədə olan əmək qanunvericiliyinə zidd olaraq işə qəbul edilmiş İşçilərin aldıqları xəsarətlər,
- 3.8. Sığortalının qabaqcadan məlumatı olduğu və qarşısı alınması üçün tədbirlər görmədiyi hallar nəticəsində işçinin səhhətinə dəyən zərərlər,
- 3.9. İşəgötürənin iş şəraitinin təhlükəsizliyi və təhlükəsizlik texnikası qaydalarına riayət etməməsi nəticəsində işçinin səhhətinə dəyən zərərlər,
- 3.10. Əməyin mühafizəsinin norma və qaydalarına əməl olunmasına nəzarət üzrə dövlət orqanları tərəfindən Sığortalıya qoyulmuş cərimə və tələblər, həmçinin sosial sığortanın büdcə fondları tərəfindən Sığortalıya qarşı iddiyalar,
- 3.11. Əsəb sarsıntısı və depresiya, əqli və ruhi pozuntular, şok, irqi və cinsi ayrı-seçkilik, böhtan, şərəf, ləyaqət və iş nüfuzunun pozulması, həmçinin qeyri-qanuni saxlanması ilə əlaqədar zərərlər.

Bu bənddə göstərilən bəzi istisnalara, Sığortaçı və Sığortalı arasında əldə edilmiş xüsusi razılığa əsasən və Sığorta Şəhadətnaməsində göstərilməsi şərti ilə, tarif dərəcəsinə müvafiq əmsalların tətbiq olunması yolu ilə, müqavilənin şərtlərinə uyğun olaraq təminat verilə bilər.

C. XÜSUSİ ŞƏRTLƏR

4. Sığorta məbləği və sığorta haqqı

- 4.1. Sığorta məbləği sığorta müqaviləsi bağlandıqda tərəflərin razılığı ilə müəyyən olunur və Şəhadətnamədə göstərilir.

Sığorta haqqının hesablanmasına əsas İllik Əmək Haqqı Fondudur. Sığorta haqqı Sığortaçı tərəfindən müəyyən olunmuş tarif dərəcəsi ilə hesablanır. Müqavilə ilə müəyyən edilmiş depozit sığorta haqqı Şəhadətnamədə göstərilmiş müddətdə ödənilməlidir. Müvafiq sığorta müddəti bitdikdə, Sığortalı, sığorta haqqının dəqiqlik hesablanması üçün Sığortaçıya bitmiş müddət ərzində Əmək Haqqı Fonduun faktiki həcmi barədə məlumat verməlidir. Sığorta haqqının ödənilmiş və faktiki göstəriciləri arasında əmələ gələn fərq, ya Sığortalıya qaytarılmalı, ya da Sığortaçıya ödənilməlidir.

Sığorta hadisəsi baş verdiyi tarixə qədər sığorta haqqı ödənilmədiyi halda, Sığortaçı bu hadisə üzrə sığorta ödənişinin verilməsindən imtina etmək hüququna malikdir.

5. Sığorta ödənişi

- 5.1. Pul məbləğlərində sığorta ödənişi Sığortalının zərər çəkmiş işçilərinə və ya onların qanuni vərəsələrinə ödənilir.

Hər bir sığorta hadisəsi üzrə Sığorta ödənişinin məbləği Sığortalının işçilərinə şikəstlik və ya digər səhhət pozuntusu ilə bağlı dəymış zərərə görə qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş məsuliyyətinin dərəcəsindən asılı olaraq müəyyən olunur (sığorta müqaviləsi ilə nəzərdə tutulmuş Azadolma məbləğləri çıxılmaqla).

Hər bir sığorta hadisəsi üzrə sığorta ödənişi, sığorta müqaviləsində tərəflərlə təyin olunmuş məbləğdən artıq olmamalıdır. Sığorta müqaviləsi ilə sığorta ödənişlərinin cəmi ümumi sığorta məbləğindən artıq olmamalıdır.

Sığorta müqaviləsi ilə digər hallar nəzərdə tutulmayıbsa, sığorta müddəti ərzində sığorta hadisələrinin sayı məhdudlaşdırılmır.

6. Azadolma

- 6.1. Sığorta ödənişi Şəhadətnamədə göstərilən azadolma məbləğinin çıxılması ilə həyata keçirilir. Bir neçə sığorta hadisəsi baş verdiyi halda, azadolma onların hər biri üzrə ayrıca tətbiq olunur.

C. SİĞORTA MÜQAVİLƏSİNİN BAĞLANMA QAYDASI, QÜVVƏDƏ OLMA MÜDDƏTİ, ƏHATƏ ƏRAZİSİ VƏ XİTAM OLUNMASI

7. Sığorta müqaviləsinin bağlanması

- 7.1. Sığorta müqaviləsini bağlamaq üçün Sığortalı, öz İşçilərinin siyahısını, vəzifələr üzrə ayrılmış əmək haqqı, illik Əmək Haqqı Fondu və son üç il ərzində istehsalat travmatizmi barədə məlumatı «Sığorta üçün ərizə»də göstərməklə Sığortaçıya müqavilənin bağlanması üçün müraciət etməlidir. Sığorta müqaviləsi Sığortalıya Sığorta Şəhadətnaməsinin təqdim olunması ilə rəsmiləşdirilir.

8. Sığorta müqaviləsinin qüvvəyə minməsi və qüvvədən düşməsi

- 8.1. Sığorta müqaviləsi Şəhadətnamədə göstərilən tarixlərə müvafiq, Azərbaycan Respublikasında yerli vaxtla saat 24.00-da qüvvəyə minir və yerli vaxtla saat 24.00-da qüvvədən düşür.

9. Sığorta müqaviləsinin qüvvədə olma müddəti və ərazisi

- 9.1. Sığorta müqaviləsinin qüvvədə olma ərazisi Azərbaycan Respublikasının ərazisidir. Sığortalı tərəfindən əlavə sığorta haqqının ödənilməsi şərti ilə, sığorta təminatı digər ölkələri də əhatə edə bilər.

- 9.2. Sığortaçı tərəfindən Sığortalının işçilərinə xidməti vəzifələrinin yerinə yetirilməsi zamanı istehsalat qəzası və yaxud peşə xəstəliyi ilə əlaqədar ölüm, şikəstlik və ya digər səhhət pozuntusu nəticəsində dəymmiş zərərin ödənilməsi, yalnız zərər Azərbaycan Respublikasın ərazisində və Sığorta şəhadətnaməsində göstərilmiş sığorta müddəti ərzində baş verdiğdə və sığorta hadisəsi barədə Sığortaçıya 3 iş günü ərzində məlumat verildikdə həyata keçirilir.

- 9.3. Bu müqavilə üzrə, həmçinin, sığortanın qüvvədə olduğu müddətdə istehsalat qəzasının baş verməsindən və peşə xəstəliyinin yaranmasından sonra 12 ay ərzində bu hadisənin birbaşa səbəbi

olan ölüm, şikəstlik və ya digər səhhət pozuntusunun baş verməsi hallarında və siğorta hadisəsi barədə Siğortaçıya məlumatın vaxtında verilməsi şərtlərə siğorta təminatı verilir.

10. Siğorta müqaviləsinə xitam verilməsi

Siğorta müqaviləsinə aşağıdakı hallarda xitam verilir:

- 10.1. Siğorta müqaviləsinin qüvvədə olma müddəti bitdikdə - siğorta müqaviləsində göstərilən qüvvədən düşmə tarixində saat 24.00-da;
- 10.2. Siğortaçı siğorta müqaviləsi ilə nəzərdə tutulan öz öhdəliklərini tamamilə yerinə yetirdikdə;
- 10.3. Siğortalı siğorta haqqını siğorta müqaviləsində müəyyən edilən qaydada ödəmədikdə;
- 10.4. Siğorta müqaviləsinin və hazırkı Qaydaların müddəə və şərtləri yerinə yetirilmədikdə;
- 10.5. tərəflərin razılışmasına əsasən;
- 10.6. Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyi və siğorta müqaviləsi ilə nəzərdə tutulmuş digər hallarda.

11. Siğorta müqaviləsinə xitam verildikdə siğorta haqqının hesablanması

11.1. Tərəflərin birinin yazılı bildirişinə əsasən (həmçinin, digər tərəfin siğorta müqaviləsinin şərtlərini yerinə yetirməməsi ilə əlaqədar) Azərbaycan Respublikasının qüvvədə olan qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun qaydada Siğorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verilə bilər. Belə halda siğorta haqqının qaytarılması aşağıdakı qaydada həyata keçirilir:

- 11.1.1. siğorta müqaviləsinə Sığortalının tələbi ilə xitam verildikdə, Siğortaçı çəkilmiş xərclər çıxılmaqla müqavilənin qurtarmamış hissəsi üçün siğorta haqqını ona qaytarır; əgər Sığortalının tələbi Siğortaçının siğorta Qaydalarını pozması ilə bağlıdırsa, Siğortaçı siğorta haqqını Sığortalıya bütünlükə qaytarır.
 - 11.1.2. siğorta müqaviləsinə Sığortaçının tələbi ilə vaxtından əvvəl xitam verildikdə, Sığortaçı Sığortalının siğorta haqlarının bütünlükə qaytarır; əgər bu tələb Sığortalının/Sığorta olunanın siğorta Qaydalarını yerinə yetirməməsi ilə bağlıdırsa, Sığortaçı çəkilmiş xərclər çıxılmaqla müqavilənin qurtarmamış müddəti üçün siğorta haqlarını qaytarır;
 - 11.1.3. Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verildiyi halda, əgər xitam verilmə anıadək siğortaçı tərəfindən Sığortalıya ödənilmiş siğorta haqqına bərabər və ya ondan çox miqdarda siğorta ödənişi verilmişdirse, siğorta haqqı Sığortalıya qaytarılmır.
 - 11.1.4. Sığorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verildiyi halda, əgər xitam verilmə anıadək siğortaçı tərəfindən Sığortalıya ödənilmiş siğorta haqqından az miqdarda siğorta ödənişi verilmişdirse, həmin siğorta haqqı məbləği ilə siğorta ödənişi məbləği arasındaki fərq miqdardında siğorta haqqının Sığortalıya qaytarılması müvafiq olaraq bu Qaydaların 11.1.1-ci və 11.1.2-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş qaydada həyata keçirilir.
- 11.2. Siğorta müqaviləsinə vaxtından əvvəl xitam verildikdə, bu Qaydaların 11.1.1-ci bəndinin şərtləri nəzərə alınaraq, siğorta haqqı Sığortalı tərəfindən göndərilmiş yazılı bildiriş alındıqdan sonra 10 (on) iş günü ərzində qaytarılır.

D. TƏRƏFLƏRİN HÜQUQ VƏ VƏZİFƏLƏRİ

12. Sığortalının vəzifələri:

- 12.1.1. Zərər çekənə ilkin yardımı və onun səhiyyə məntəqəsinə dərhal çatdırılmasını təşkil etmək; Dərhal müvafiq orqanları və Siğortaçını istehsalatda baş vermiş bədbəxt hadisəsi barədə məlumatlaşdırmaq;
- 12.1.2. İstintaq komissiyasının işə başlamasına qədər, iş yerində şəraiti əgər bu hal hər hansı təhlükə yaratmırısa olduğu kimi saxlamaq;
- 12.1.3. Siğortaçının ekspertlərinin istehsalatda bədbəxt hadisənin baş verməsinə gətirib çıxaran əmək şəraitini öyrənməsinə imkan yaratmaq;
- 12.1.4. Müvafiq formada rəsmiləşdirilmiş aşağıdakı iddia sənədlərini Siğortaçıya təqdim etmək:
 - 12.1.4.1. Hadisə barədə sərbəst formada ərizə;
 - 12.1.4.2. İstehsalatda baş vermiş bədbəxt hadisə haqqında qanunvericiliklə müəyyən edilmiş formada tərtib olunmuş akt və yaxud işəgötürən tərəfindən əməyin mühafizəsi qaydalarına əməl olunmadığına görə işçi ilə istehsalatda bədbəxt hadisənin baş verməsi barədə məhkəmənin hökmü (qətnaməsi, qərarı);

- 12.1.4.3. İşçinin əmək qabiliyyətinin itirilməsini və yaxud peşə xəstəliyini təsdiq edən Tibbi-Sosial Ekspert Komissiyasının (TSEK) şəhadətnaməsi və yaxud ölümü haqqında şəhadətnamə.
- 12.1.4.4. Zərərçəkənin ölümünün səbəbi və ya aldığı zədənin ağırlığı və xarakteri barədə tibbi rəy;
- 12.1.4.5. Hadisənin səbəbləri barədə ekspekt komissiyasının rəyi;
- 12.1.4.6. Hadisə ilə bağlı maddi zərər barədə bütün qəbzlərin və köçürmələrin surətləri əlavə edilməklə arayış.

13. Sığortaçının vəzifələri:

13.1 Sığortaçı sığorta ödənişini Sığortalı tərəfindən bütün lazımı iddia sənədlərinin təqdim edilməsindən, hadisənin sığorta hadisəsi olmasının sübuta yetirilməsindən və ödənişin verilməsi qərarının qəbul edilməsindən sonra ən gec 30 gün müddətində həyata keçirməlidir.

14. Sığortaçının hüquqları:

- 14.1. İstehsalatda bədbəxt hadisənin şəraitinin istintaqi ilə əlaqədar bütün prosedurlarda iştirak etmək;
- 14.2. Zərər çəkmişlərə tibbi baxış üçün öz tibb ekspertlərini göndərmək;
- 14.3. Həmkarlar İttifaqının və ya razılışdırma komissiyasının qərarlarına məhkəmədə və ya əmək müqaviləsində nəzərdə tutulmuş digər məhkəmə instansiyasında etiraz etmək.
- 14.4. Sığortalının mənafelərini məhkəmədə qorumaq. Bu hal Sığortaçının vəzifəsi deyil.
- 14.5. Yuxarıda göstərilən şərtlərə əlavə olaraq Sığortaçı sığorta müqaviləsini vaxtından əvvəl ləğv edə və Sığortalı tərəfindən əvvəl alınmış **SIĞORTA ÖDƏNIŞLƏRİNİ AŞAĞIDAKI HALLARDA GERİ TƏLƏB EDƏ BİLƏR:**
- 14.5.1. Sığortalının əmək qanunvericiliyi və əməyin mühafizəsi qaydalarının riayət olunmasını təmin etməyi bacarmaması səbəbindən istehsalatda eyni tipli Hadisələrin müntəzəm olaraq (müqavilə müddətində 3 və daha çox) təkrar olunması;
- 14.5.2. Əmək kollektivi tərəfindən istehsalatda təhlükəli vəziyyət barədə məlumatlandırılmasına baxmayaraq Sığortalı tərəfindən heç bir lazımı tədbirlərin görülməməsi səbəbindən bədbəxt hadisə baş verdikdə;
- 14.5.3. Məhkəmənin Hadisənin İşagötürən tərəfindən əməyin təhlükəsizliyi şərtlərinin və təhlükəsizlik texnikasının pozulması səbəbindən baş verməsi barədə qərar verməsi halında.
- 14.5.4. Sığorta müqaviləsinin bağlanması və ya iddia ərizəsinin verilməsi zamanı Sığortalı tərəfindən bilərkədən risk dərəcəsinin qiymətləndirilməsinə təsir göstərə biləcək yalnız məlumatların verilməsi halında.

15. İkiqat sığorta

15.1 Bu sığorta ilə təmin olunan hadisələr digər könüllü və ya icbari sığorta ilə təmin olunduqda, sığorta ödənişi hər Sığortaçı tərəfindən, bağladığı sığorta müqaviləsi ilə sığorta məbləğinin həmin Sığortalı və ya İşçi tərəfindən bağlanmış bütün sığorta müqavilələri üzrə cəmi sığorta məbləğinə olan nisbətdə ödənilir.

16. Tərəflərin məsuliyyəti

- 16.1 Sığorta müqaviləsi Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə əsasən tərtib edilir və tərəflərlə lazımı qaydada yerinə yetirilməlidir.
- 16.2 Sığorta müqaviləsi üzrə tərəflərdən biri müqavilədən irəli gələn öhdəliklərini yerinə yetirmədikdə və yaxud lazımlıca yerinə yetirmədikdə Azərbaycan Respublikasının qüvvədə olan qanunvericiliyinə müvafiq olaraq digər tərəfə vurduğu ziyanın əvəzini ödəməlidir.
- 16.3 Sığorta müqaviləsinə əsasən tərəflərdən heç biri o biri tərəfin yazılı razılığı olmadığı halda öhdəliklərini üçüncü tərəfə vermək hüququna malik deyil.

17. Sığorta müqaviləsinə qəbul edilmiş əlavələr

17.1 bu Qaydalar əsasında bağlanmış sığorta müqaviləsinə Əlavələr tərəflərin razılığı ilə yazılı şəkildə qəbul edilir, müqavilənin ayrılmaz tərkib hissəsini təşkil edir və bu Qaydalarda mövcud olan şərtləri dəyişdirə və ya müəyyənləşdirilməyən şərtləri qəbul edə bilər.

18. Mübahisələrə baxılma qaydası

18.1 Sığorta müqaviləsi ilə bağlı bütün məsələlər, o cümlədən tərəflər arasında yaranan fikir ayrılığı və mübahisələr bir qayda olaraq danışıqlar yolu ilə həll edilir. Əgər danışıqlar yolu ilə nəticə əldə edilməzsə, mübahisələr Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada, o cümlədən məhkəmə qaydasında həll olunmalıdır.